

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

27 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Mazur Svetlana în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 mai 2021, în cauza penală în privința lui

Petcovici Piotr Xxxx, născut la xxxx,
originar din s. Xxxx, r-nul Xxxxx și
domiciliat în Xxxx, s. Xxxx, str. Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 10.10.2018 – 14.12.2020;

2. instanța de apel: 11.03.2021 – 05.05.2021;

3. instanța de recurs: 05.07.2021 – 27.10.2021.

Asupra recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 14 decembrie 2020 inculpatul Petcovici Piotr a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal și i s-a stabilit pedeapsa sub formă de 3 (trei) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

S-a dispus încasarea din contul inculpatului Petcovici Piotr a cheltuielilor de judecată în mărime de 2061,8 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Chisinău, sediul Buiucani din 14 decembrie 2020 s-a dispus înlăturarea omisiunilor admise în sentința Judecătoriei Chisinău, sediul Buiucani din 14 decembrie 2020 și s-a indicat în partea dispozitivă a sentinței sintagma „cu privarea de dreptul de a exercita activitate în domeniul utilizării substanțelor stupefiante și anabolizante pe un termen de 3 (trei) ani”.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, inculpatul Petcovici Piotr, intenționat, înțelegând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, în perioada nestabilă de organul de urmărire penală, de la surse necunoscute, a obținut o masă

vegetală uscată, în cantitate de 12,417 gr. ce conține: MDMB(N) - 2201, analog al substanței stupefiante AB-PINACA-CHM și pe care a păstrat-o asupra sa în scop de consum personal până la data 15.04.2018, aproximativ orele 11:00, când a fost depistat de către colaboratorii BRO al DP mun. Xxxxx, pe str. Xxxx, mun. Xxxxx și i-au fost ridicate. În rezultatul acțiunilor de urmărire penală, la fața locului au fost depistate și ridicate două pachetele de hârtie cu masă vegetală uscată mărunțită cu cantitatea de 12,417 gr. (1,464 gr. și respectiv 10,950 gr.), precum și o folie de staniol cu depuneri de reziduri cu cantitate de 0,003 gr., care conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. xxxx din 31.05.2018, conțin cannabinoidul sintetic MDMB(N) - 2201, analog al substanței stupefiante AB-PINACA-CHM, care este inclusă în tabelul I substanțe stupefiante și substanțe psihotrope neutilizate în scopuri medicale, psihotrope, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1088 din 05.10.2004. Conform pct. 193 a Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23 ianuarie 2006, cantitatea masei vegetale depistate și ridicate este de 12,414 gr., se atribuie la proporții deosebit de mari.

Organul de urmărire penală a calificat acțiunile lui Petcovici Piotr potrivit prevederilor art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către inculpatul Petcovici Piotr prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care a-i stabili o pedeapsă mai blândă.

3.1. În motivarea cerințelor sale a invocat următoarele aspecte:

- și-a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, solicitând examinarea cauzei în procedură simplificată;

- instanța de fond nu a analizat obiectiv circumstanțele cauzei, nu a ținut cont de principiul individualizării pedepsei penale, nu a respectat cerințele art. 6 CEDO privitor la asigurarea unui proces echitabil. La fel, instanța de fond neîntemeiat a ajuns la concluzia că corectarea și reeducarea inculpatului va fi posibilă numai cu izolarea ultimului de societate;

- instanța de fond nu a aplicat pedeapsa potrivit procedurii simplificate pe care a solicitat-o, or, și-a recunoscut vina, a dat declarații la caz, se căiește sincer de cele comise, iar în instanța de judecată a depus cerere de examinare a cauzei în procedură simplificată, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, anterior nu a fost judecat, se caracterizează pozitiv la locul de trai, este unicul întreținător al familiei;

- despre neprezentarea sa în instanța de judecată poate relata că s-a prezentat de câte ori a fost citat, deseori se amâna ședința de judecată și aștepta să fie citat repetat, o perioadă a fost bolnav și nu a avut posibilitatea să se prezinte în judecată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 mai 2021, a fost admis apelul inculpatului Petcovici Piotr, sentința și încheierea din 14 decembrie 2020 casate total, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Lui Petcovici Piotr, recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, i s-a stabilit pedeapsă cu închisoare pe termen de 2 (doi) ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de circulația legală a substanțelor narcotice pe termen de 3 (trei) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

S-a dispus încasarea de la inculpatulu Petcovici Piotr cheltuielile judiciare suportate în cadrul procesului penal pentru efectuarea raportului de constatare tehnico-stiințifică nr. xxxx din 31.05.2018 în mărime de 1680 (una mie sase sute optzeci) lei.

4.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, potrivit rechizitoriului, inculpatului Petcovici Piotr i s-a incriminat comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, individualizată prin - *păstrarea, transportarea drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora, săvârșită în proporții deosebit de mari, fără scop de înstrăinare.*

Din cuprinsul părții descriptive a sentinței, la soluționarea chestiunii ce ține de încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului (art. 394 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală), instanța de fond a încadrat acțiunile inculpatului Petcovici Piotr potrivit prevederilor art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal - *circulația ilegală a drogurilor, adică procurarea, păstrarea drogurilor, fără scop de înstrăinare, acțiuni săvârșite în proporții deosebit de mari.*

Instanța de apel a atestat că, la judecarea cauzei, instanța de fond a depășit limitele învinuirii formulate prin rechizitoriu, deoarece prin actul de învinuire, inculpatului Petcovici Piotr i s-a incriminat acțiunea păstrarea, transportarea drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora, săvârșită în proporții deosebit de mari, fără scop de înstrăinare, însă instanța de fond a constatat ca fiind săvârșită și a încadrat juridic fapta după indicii calificativi procurarea, păstrarea drogurilor, fără scop de înstrăinare, acțiuni săvârșite în proporții deosebit de mari.

Potrivit raportului de constatare tehnico-științifică nr. xxxx din 31.05.2018, s-a atestat că, masa vegetală ridicată conține cannabinoidul sintetic MDMB(N)-2201, analog al substanței stupefiante AB-PINACA-CHM, care este inclusă în tabelul I

substanțe stupefiante și substanțe psihotrope neutilizate în scopuri medicale, psihotrope, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1088 din 05.10.2004. Conform pct. 193 a Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23 ianuarie 2006, cantitatea masei vegetale depistate și ridicate este de 12,414 gr., se atribuie la proporții deosebit de mari.

În acest sens, instanța de apel a atestat că, la încadrarea juridică a faptei penale de către instanța de fond au fost indicate circumstanțe care nu au fost stabilite de către organul de urmărire penală, nefiind menționate în actul de învinuire înaintat.

Instanța de apel, judecând apelul, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, în conformitate cu prevederile art. 385 alin. (1) pct. 1)-4) Cod procedură penală, a constatat că, *inculpatul Petcovici Piotr, intenționat, înțelegând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, în perioada nestabilită de organul de urmărire penală, de la surse necunoscute, a obținut o masă vegetală uscată, în cantitate de 12,417 gr. ce conține: MDMA(N) - 2201, analog al substanței stupefiante AB-PINACA-CHM și pe care apăsărat-o asupra sa în scop de consum personal până la data 15.04.2018, aproximativ orele 11:00, când a fost depistat de către colaboratorii BRO al DP mun. Xxxxx, pe str. Xxxxx, mun. Xxxxx și i-au fost ridicate. În rezultatul acțiunilor de urmărire penală, la fața locului au fost depistate și ridicate două pachețele de hârtie cu masă vegetală uscată mărunțită cu cantitatea de 12,417 gr. (1,464 gr. și respectiv 10,950 gr.), precum și o folie de staniol cu depuneri de reziduri cu cantitate de 0,003 gr., care conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. xxxx din 31.05.2018, conțin cannabinoidul sintetic MDMA(N) -2201, analog al substanței stupefiante AB-PINACA-CHM, care este inclusă în tabelul I substanțe stupefiante și substanțe psihotrope neutilizate în scopuri medicale, psihotrope, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1088 din 05.10.2004. Conform pct. 193 a Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23 ianuarie 2006, cantitatea masei vegetale depistate și ridicate este de 12,414 gr., se atribuie la proporții deosebit de mari.*

La examinarea cauzei penale în instanța de fond, inculpatul Petcovici Piotr nu s-a prezentat, prin încheierea Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani din 18 august 2020 s-a dispus anunțarea în căutare a inculpatului, în privința acestuia fiind pornit dosarul de căutare cu nr. xxxx.

În conformitate cu prevederile art. 321 alin. (5) Cod de procedură penală, instanța de fond a dispus examinarea cauzei penale în lipsa inculpatului Petcovici Piotr.

Fiind audiat la faza urmăririi penale în calitate de învinuit, Petcovici Piotr a declarat că recunoaște vina în comiterea infracțiunii, menționând în acest sens faptul că, la data de 15.04.2018, aproximativ la orele 11:00 se afla pe str. Hîncești cu Bîrca Denis. În geantă avea un pachet în care se aflau substanțe narcotice. Pachetul l-a găsit tot acolo în pădure unde pe el și pe Bîrca Denis i-a prins poliția. Se căiește sincer de cele comise. În timpul când a găsit pachetul cu substanță narcotică au încercat substanța dată.

Instanța de apel, analizînd probele administrate în cursul de urmărire penală și în cadrul cercetării judecătorești în instanța de fond, cercetate și verificate în instanța de apel, prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, a atestat că acțiunile infracționale comise de inculpatul Petcovici Piotr cuprind elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal - *păstrarea, transportarea drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora, săvârșită în proporții deosebit de mari, fără scop de înstrăinare.*

Instanța de apel a constatat că vinovăția inculpatului Petcovici Piotr a fost confirmată prin declarațiile martorilor Crăciun Serghei și Zgardan Victor, care au declarat că, observând două persoane de gen masculin, s-au apropiat de ei și în urma discuțiilor purtate, au înțeles că aceștia se aflau în stare de ebrietate alcoolică sau narcotică. Apropiindu-se de persoana care dormea jos, acesta avînd și o geantă cu lucruri personale, l-a trezit și i-a spus să deschidă geanta. Ultimul a deschis geanta personal, unde au observat un pachetel cu o substanță gălbuie. Ca urmare, persoanele au fost conduse la Inspectoratul de Poliție.

Declarațiile martorilor Crăciun Serghei și Zgardan Victor coroborează cu procesul-verbal de cercetare la fața locului din 15.04.2018 prin care s-a atestat că a fost supus cercetării o geantă de culoare sură, cu dimensiunile 30x10 cm, cu două secții cu fermoar. La primul buzunar cu fermoar, în interiorul genții, a fost observat un pachetel de polietilenă, de culoare albă, în care se afla o substanță de culoare cafenie, cu un miros specific, asemănătoare cu marihuana, iar lângă substanța vegetală, fiind amplasat un aparat artizanal, confecționat din folie de masă, de culoare argintie, care au fost predate benevol.

Prin conținutul procesului-verbal de ridicare din 15.04.2018 s-a atestat că, de la Petcovici Piotr au fost ridicate două pachetele cu masă vegetală, iar conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. xxxx din 31.05.2018, masa vegetală ridicată conține cannabinoidul sintetic MDMB(N) - 2001, analog al substanței stupefiante AB-PINACA-CHM, care este inclusă în tabelul I substanțe stupefiante și

substanțe psihotrope neutilizate în scopuri medicale, psihotrope, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1088 din 05.10.2004.

Prin urmare, instanța de apel a apreciat că, probele administrate la faza urmăririi penale și cercetate în cadrul ședinței de judecată sunt pertinente, concludente, utile și veridice și care apreciate din punct de vedere al coroborării lor demonstrează vinovăția inculpatului Petcovici Piotr în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal.

În continuare, instanța de apel a reținut că, legalitatea și temeinicia sentinței a fost contestată cu apel de către inculpatul Petcovici Piotr, în partea individualizării pedepsei penale, solicitând în acest sens, aplicarea unei pedepse mai blânde, non-privativă de libertate.

La individualizarea pedepsei în privința inculpatului Petcovici Piotr pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. art. 7, 61, 75 Cod penal, că și-a recunoscut integral, căindu-se sincer de cele comise, circumstanțe atenuante sau agravante nu au fost reținute, că anterior a fost judecat și la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află, dispunând aplicarea față de ultimul a unei pedepse sub formă de 2 (doi) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de circulația legală a substanțelor narcotice pe termen de 3 (trei) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Cu referire la argumentele inculpatului Petcovici Piotr precum că și-a recunoscut vina în comiterea infracțiunii, a solicitat examinarea cauzei penale în procedură simplificată în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, s-a căit sincer de cele comise, instanța de apel nu le-a reținut ca fiind pertinente, deoarece sancțiunea normei penale de incriminare prevede doar pedeapsa sub formă de închisoare. Mai mult ca atât, instanța de apel a apreciat că, argumentele invocate de către inculpat nu pot fi reținute ca temeiuri de bază pentru dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei (art. 90 Cod penal), deoarece această măsură de pedeapsă este inechitabilă raportată la personalitatea inculpatului, care anterior a fost judecat, a comis cu intenție directă o infracțiune care face parte din categoria infracțiunilor „grave” și care va fi ineficientă în vederea realizării scopului pedepsei penale (art. 61 Cod penal).

În ceea ce privește argumentele invocate de către inculpat referitor la faptul că dânsul a depus cerere de examinare a cauzei în procedură simplificată, iar instanța de judecată nu a aplicat pedeapsa potrivit prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, instanța de apel, reieșind din materialele cauzei penale a stabilit faptul că,

examinarea cauzei penale în prima instanță a avut loc în lipsa inculpatului, care a fost anunțat în căutare și în privința căruia a fost pornit dosar de căutare.

Astfel, deși atât inculpatul Petcovici Piotr în cererea de apel formulată, cât și avocatul Svetlana Mazur în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond au invocat despre cererea inculpatului de examinare a cauzei în procedură simplificată, instanța de apel a apreciat că, acesta nu poate genera efectele prevăzute de alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală, deoarece în prima instanță cauza penală a fost examinată în lipsa inculpatului, în procedură generală.

Cu referire la celelalte argumente invocate de către inculpatul Petcovici Piotr și anume că, anterior nu a fost judecat, este unicul întreținător al familiei, instanța de apel a notat că, aceste circumstanțe nu au fost confirmate prin materialele cauzei penale, deoarece prin revendicarea eliberată în privința inculpatului Petcovici Piotr s-a atestat că ultimul a fost atras la răspundere penală (la materialele cauzei a fost anexată sentința Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 26 noiembrie 2015, precum și decizia Curții de Apel Chișinău din 20 ianuarie 2016), iar cu referire la faptul că, inculpatul este unicul întreținător al familiei, la materialele cauzei penale nu a fost anexat nici un certificat privind componența familiei sau alte acte care să confirme cele invocate de inculpat.

În ceea ce privește alegațiile inculpatului Petcovici Piotr ce se referă la faptul că, dânsul s-a prezentat la ședința de judecată de câte ori a fost citat, însă, deseori se amâna ședința și aștepta să fie citat repetat, o perioadă a fost bolnav și nu a avut posibilitatea să se prezinte la ședința de judecată, instanța de apel le-a apreciat critic, or, din materialele cauzei penale a rezultat că, instanța de fond a întreprins toate măsurile legale pentru a asigura prezența inculpatului la ședința de judecată (a fost dispusă citarea inculpatului, aducerea silită a inculpatului), iar în acord cu prevederile art. 321 alin. (5) Cod de procedură penală, s-a dispus anunțarea în căutare a inculpatului, cauza penală fiind examinată în lipsa acestuia, cu participarea avocatului Svetlana Mazur.

Tot în acest sens, instanța de apel a relevat că, inculpatul Petcovici Piotr s-a prezentat la ședința de judecată din 04.06.2019 și 11.07.2019, fapt confirmat prin recipisele anexate la dosar. Cu toate că, inculpatul fiind înștiințat legal despre data, ora și locul examinării cauzei penale în ședința de judecată nu s-a mai prezentat și, deși, a invocat faptul că era bolnav, ultimul nu a informat instanța de judecată și nici nu a prezentat careva acte confirmative în acest sens, nici personal, nici prin intermediul avocatului.

De asemenea, instanța de apel a considerat necesar de a menționa faptul că, prin sentința contestată, prima instanță a aplicat inculpatului Petcovici Piotr a unei

pedepse sub formă de 3 (trei) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Însă, instanța de apel, ținând cont de poziția inculpatului Petcovici Piotr expusă în ședința instanței de apel, care a recunoscut integral vina în comiterea infracțiunii incriminate și sincer s-a căit de cele comise, a micșorat pedeapsa penală și a stabilit inculpatului pedeapsa sub formă de 2 (doi) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de circulația legală a substanțelor narcotice pe termen de 3 (trei) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În contextul raționamentelor expuse supra, instanța de apel a apreciat că pedeapsa penală, sub formă de închisoare, cu dispunerea executării acesteia în penitenciar de tip semiînchis constituie o pedeapsă echitabilă în coraport cu circumstanțele cauzei și cu personalitatea acestuia, fiind de natură să satisfacă exigențele individualizării pedepsei penale și care nu poate genera apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fiind stabilită în limitele prevăzute de sancțiunea normei penale prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal.

Cu referire la chestiunea privind cheltuielile de judecată, instanța de apel a reținut că, în cadrul ședinței de judecată, acuzatorul de stat a solicitat încasarea de la inculpatul Petcovici Piotr a cheltuielilor de judecată în mărime de 2061,8 lei.

Conform calculului cheltuielilor judiciare pentru instrumentarea cauzei penale a rezultat că cheltuielile de judecată în sumă totală de 2061,8 lei sunt constituite din: salariul procurorului - 349,56 lei; consumabile (hârtie, copiator) - 32,24 lei; cheltuieli pentru expertiză - 1680 lei.

Instanța de apel a reținut că, în conformitate cu art. 3 alin. (1) Cod de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

Prin Legea RM nr. 316 din 22.12.2017, în vigoare din 09.02.2018 „pentru modificarea și completarea unor acte legislative” la articolul 143, alineatul (2) Cod procedură penală care prevedea că „*plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat*” a fost abrogat.

Din materialele cauzei penale, Colegiul Penal reține că, în prezenta cauză penală au fost suportate cheltuieli judiciare pentru efectuarea raportului de constatare tehnico-științifice nr. xxxx din 31.05.2018, în sumă de 1 680 lei.

Instanța de apel a notat că urmărirea și judecarea unei cauze penale ocazională efectuarea de cheltuieli pentru întocmirea și transmiterea actelor de procedură, pentru administrarea probelor și conservarea mijloacelor materiale de probă, cu retribuirea apărătorilor, precum și cu orice alte cheltuieli necesare normalei

desfășurări a procesului penal. În cheltuielile ocazionate de administrarea probelor se includ și sumele pentru retribuția cuvenită experților și interpreților pentru serviciul care l-au adus justiției. Spre deosebire de procesul civil, unde sumele necesare acestor cheltuieli sunt avansate de către reclamant, prin plata taxei de timbru, la introducerea acțiunii, în cauzele penale, în care activitatea judiciară se desfășoară din oficiu, sumele necesare cheltuielilor de urmărire sau de judecată sunt avansate, de regulă, de stat, prin organul judiciar în fața căruia se află cauza penală.

Efectuarea cheltuielilor judiciare într-o cauză penală este provocată de săvârșirea unei infracțiuni, care impune desfășurarea urmăririi și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o; ca urmare, cheltuielile judiciare sunt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind vinovăția sa infracțională. deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat.

Obligația inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare este principală și integrală, întrucât săvârșirea unei infracțiuni atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, pentru a i se aplica pedeapsa infractorului, obligația de a suporta cheltuielile judiciare îi revine în principal acestuia, chiar dacă partea vătămată și partea civilă au determinat, prin cererile lor, producerea unor cheltuieli; de asemenea, obligația de a suporta cheltuielile judiciare este integrală, incluzând toate cheltuielile necesare pentru pronunțarea unei hotărâri de condamnare de către prima instanță.

Așadar, instanța de apel a constatat că, solicitarea acuzatorului de stat referitor la încasarea din contul inculpatului Petcovici Piotr a cheltuielilor judiciare în sumă de 1 680 lei, pentru efectuarea raportului de constatare tehnico-științifice nr. xxxx din 31.05.2018 este întemeiată, or, în conformitate alin. (1) art. 229 Cod procedură penală, cheltuielile judiciare sînt suportate de condamnat sau sînt trecute în contul statului, iar la data efectuării raportului de constatare tehnico-științifice nr. xxxx din 31.05.2018 a fost abrogată dispoziția legală, care reglementa faptul că „plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat” - Legea RM nr. 316 din 22.12.2017, în vigoare din 09.02.2018 „pentru modificarea și completarea unor acte legislative”.

În ceea ce privește solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea din contul inculpatului Petcovici Piotr în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare ce țin de salariul procurorului (inclusiv, contribuțiile și primele de asigurare) - 349,56 lei, consumabile (hârtie, copiator) - 32,24 lei, instanța de apel a apreciat-o ca nefondată cerința acuzatorului de stat, or, cheltuielile solicitate de acuzatorul de stat reprezintă cheltuieli obișnuite, suportate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării

probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, nefiind generate de comportamentul inculpatului pe durata urmăririi penale.

Mai mult ca atât, instanța de apel a reținut că cheltuielile solicitate de acuzatorul de stat nu sunt prevăzute la art. 227 Cod procedură penală, nefiind astfel temeinic de a stabili obligația de compensare a acestor cheltuieli în sarcina inculpatului.

Or, normele legale citate supra nu prevede în calitate de cheltuieli judiciare salariul procurorului, precum și cheltuielile pentru consumabile cum ar fi hârtie, copiator, etc.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Mazur Svetlana în numele inculpatului, prin care, indicând temeiul de casare prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri prin care inculpatului Petcovici Piotr să-i fie stabilită o pedeapsă non privativă de libertate.

5.1. În argumentarea soluției solicitate partea apărării invocă faptul că, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală, reținând faptul că, inculpatul și-a recunoscut vina în comiterea faptei infracționale incriminate acestuia conform rechizitoriului, fiindu-i impută săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave, că în privința acestuia nu au fost reținute circumstanțe atenuante și/sau agravante, anterior a fost atras la răspundere penală, consideră oportună aplicarea față de acesta a unei pedepse non privative de libertate.

6. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului declarat de către avocatul Mazur Svetlana în numele inculpatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, deoarece instanța de apel just a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind aplicarea pedepsei inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile art. 61, 75 Cod penal.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Din textul recursului rezultă că, recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite și din aceste considerente, instanța de recurs nu se va expune asupra acestor aspecte, însă recurentul își exprimă dezacordul cu pedeapsa aplicată, astfel

semnalând temeiul de casare stipulat de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, care prevede că *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de către instanțele de fond, în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Însă, instanța de recurs consideră că, pedeapsa individualizată inculpatului, corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului pedepsei penale.

Astfel, Colegiul penal remarcă că, argumentele recurentului privind stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale, sunt nefondate, or, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, conform art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa are drept scop și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane.

Ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului. Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Astfel, instanța de recurs reține că, instanța de apel a dat deplină eficiență prevederilor art. 61 și 75 Cod penal, ținând cont de toate circumstanțele cauzei, de gravitatea infracțiunii săvârșite care se atribuie la categoria infracțiunilor grave, de motivul inculpatului, de persoana acestuia, corect a conchis că corijarea acestuia poate avea loc doar prin stabilirea unei pedepse privative de libertate pe un termen de 2 ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de circulația legală a substanțelor narcotice pe un termen de 3 ani.

Colegiul penal reamintește că, stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după

următoarele criterii: împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite, starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită, natura și gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii, motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit, conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal, nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc.

De asemenea, Colegiul penal indică că, chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

Analizând decizia instanței de apel, Colegiul penal conchide că instanța a motivat pe deplin și suficient necesitatea aplicării pedepsei sub formă de închisoare, motivare care este corespunzătoare practicii judiciare, ținându-se cont de toate circumstanțele prezentei cauze penale și cele personale ale inculpatului Petcovici Piotr, care potrivit materialelor cauzei nu este la prima abatere de la legea penală, anterior fiind condamnat,

Totodată, din materialele cauzei penale rezultă că inculpatul nu se află la evidența medicului psihiatru sau narcolog.

Sanctiunea art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, prevede pedeapsa cu închisoare de la 1 la 6 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

Prin aplicarea prevederilor alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpatul a beneficiat de reducerea limitelor de pedeapsă prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, limitele noi fiind de la 8 luni la 4 ani închisoare.

Prin decizia instanței de apel, inculpatului Petcovici Piotr, recunoscut vinovat în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 2 (doi) ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de circulația legală a substanțelor narcotice pe termen de 3 (trei) ani.

Astfel, analizând durata pedepsei închisorii stabilite inculpatului Petcovici Piotr, Colegiul penal atestă că instanța de apel a aplicat o pedeapsă în limitele prevederilor legale, inculpatul beneficiind de reducerea limitelor de pedeapsă pentru infracțiunea comisă cu intenție.

Cu referire la alegațiile recurentului privind necesitatea dispunerii suspendării executării pedepsei cu închisoare, Colegiul penal notează că în conformitate cu art.

90 alin. (1) Cod penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, *ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului*, indicând numai de cât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și termenul de probațiune.

Astfel, lexemul „*poate*”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înlătuie acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Astfel, instanța de apel corect a reținut că inculpatul a comis o infracțiune gravă, cu intenție, și luându-se în considerație pericolul social al infracțiunii respective și faptul că anterior a mai fost condamnat, instanța de apel prin prisma respectivelor circumstanțe corect a apreciat și motivat iraționalitatea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal.

Astfel, analizând în cumul argumentele invocate de către recurent în susținerea recursului declarat, Colegiul penal atestă că acestea au constituit obiect de examinare în instanța de apel, asupra cărora instanța s-a expus, complet, argumentat și motivat.

În acest sens, Colegiul penal face trimitere la pct. 37 a hotărârii CtEDO din 16.02.2010 în cauza Albert vs. România, în care s-a statuat că, art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să-și motiveze deciziile, nu poate fi interpretat ca impunere de a da un răspuns detaliat pentru fiecare argument (cauza Van de Hurk vs Olanda, din 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie printr-un alt mod, să examineze chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Prin urmare, instanța de recurs ordinar constatând temeinicia motivării soluției instanței de apel, o însușește integral întrucât această instanță a oferit răspunsuri complete și argumentate tuturor problemelor esențiale invocate în speță, pedeapsa aplicată inculpatului fiind una proporțională și echitabilă faptelor comise.

Ținând cont de cele constatate supra, Colegiul penal conchide că erorile invocate în recurs nu și-au găsit confirmarea, iar hotărârea atacată este legală și

întemeiată, astfel că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Mazur Svetlana în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 mai 2021, în cauza penală în privința lui **Petcovici Piotr Xxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **30 noiembrie 2021**.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecătorii

Guzun Ion

Catan Liliana